

Notat

Miljø- og
Fødevarerministeriet
Landbrugsstyrelsen

Ref. MOGUCH
Den 26. september
2019

Hovedindholdet i udkast til forslag til lov om ændring af lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstof-reducerende tiltag

Baggrund

Folketinget vedtog i marts måned 2019 en ny lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om næringsstofreducerende tiltag (gødskningsloven).

Gødskningslovens formål er at regulere jordbrugets anvendelse af gødning og fastsætte krav om etablering af plantedække med henblik på at begrænse udvaskningen af kvælstof til vandmiljøet.

Det er med hjemmel i loven, at kravet om etablering af efterafgrøder som led i den målrettede regulering fastsættes, og det er med hjemmel i loven, at ministeren kan yde *nationalt* tilskud til den frivillige del af den målrettede regulering.

EU-kommissionen har godkendt ændring af landdistriktsprogrammet, der muliggør, at en støtteordning af den frivillige indsats i den målrettede regulering kan finansieres med landdistriktsstøtte. Det fremgår af programændringen, at to alternative virkemidler (frivillig reduktion af kvælstofkvoten og forbrænding af fiberfraktionen af forarbejdet husdyrgødning) ikke kan kompenseres med landdistriktsstøtte.

En støtteordning med landdistriktsstøtte vil normalt blive fastsat med hjemmel i landdistriktsfondsloven. Lovforslaget skal sikre den nødvendige kobling mellem de to regelsæt, så den frivillige ordning om kvælstofreducerende virkemidler kan videreføres fra 2020, hvor finansieringen overgår til landdistriktsstøtte.

Det er også med hjemmel i gødskningsloven, at ministeren fastsætter de afgrødenormer, der indgår i beregningen af virksomhedernes kvælstofkvote. Ministeren fastsætter i den sammenhæng særlige højere normer for visse hvedesorter, der er egnede til brødfremstilling (brødhvede).

Miljø- og Fødevarerministeriet har arbejdet med en revision af de kriterier, som hvedesorter skal opfylde, for at de kan anvendes med den højere norm for brødhvede. Arbejdet er foregået i samarbejde med TystofteFonden, sortsanmeldere og grovvare- og handelsbranchen, med henblik på at få fastlagt tidssvarende og mere markedsorienterede kriterier.

Der er i dag ikke en egentlig hjemmel i gødskningsloven til at fastsætte kriterier for, hvornår hvedesorter er egnede som brødhvede, og for at sikre et mere transparent beslutningsgrundlag skabes med lovforslaget hjemmel til, at ministeren ved bekendtgørelse kan fastsætte kriterierne.

Lovforslaget

For at sikre en videreførelse af den frivillige ordning om kvælstofreducerende virkemidler i forlængelse af den ændring af landdistriktsprogrammet, som EU-kommissionen har vedtaget, foreslås gødskningsloven suppleret med en ny bemyndigelse i § 39 a til at fastsætte regler om en frivillig ordning om kvælstofreducerende virkemidler i særlige områder. Den ny bemyndigelse skal muliggøre, at der, sammen med den eksisterende regulering i landdistriktsfondsloven, kan fastsættes de nødvendige regler til at administrere en frivillig ordning, hvor nogle virkemidler kompenseres med landdistrikts støtte og nogle virkemidler ikke er støttet.

Samtidig foretages en nødvendig konsekvensændring af lovens § 17 om reduktion af kvælstofkvoten, idet der skal tages højde for de situationer, hvor kvoten skal reduceres som led i administrationen af den foreslåede nye ordning fastsat efter den foreslåede bemyndigelse i § 39 a.

Endvidere indeholder lovforslaget en justering af gødskningslovens § 13, stk. 4, der muliggør, at ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan fastsætte regler om særlige kriterier, som hvedesorter skal leve op til med henblik på benyttelse af en særlig kvælstofnorm for hvede til brødhvede i forbindelse med opgørelsen af virksomhedens samlede kvote for kvælstof i planperioden.

Endelig indeholder lovforslaget bestemmelser med henblik på indarbejdelse af dele af tekstanmærkning nr. 167 ad 24.21.01 til § 24 på finansloven for 2019, hvorefter ministeren for fødevarer, fiskeri og ligestilling kan henlægge opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed vedrørende afprøvning af hvedesorter til brødfremstilling til en privat juridisk person og om opkrævning af gebyr for afprøvning. Opgaven er allerede i dag henlagt til TystofteFonden, der også opkræver gebyr for afprøvningen.